

DONAL RYAN

Geriausias 2020 m. airių romanas

keistos
gėlės

TYTO ALBA

DONAL RYAN

keistos gėlės

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
Danguolė Žalytė-Steiblienė

VILNIUS 2022

Donal RYAN
STRANGE FLOWERS
Doubleday, an imprint of
Transworld Publishers, London,
2020

Knygos leidimą remia *Literature Ireland* agentūra

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Copyright © Donal Ryan, 2020

First published as *Strange Flowers* in 2020 by Doubleday, an imprint of Transworld Publishers. Transworld Publishers is part of the Penguin Random House group of companies.

Illustration by Owen Gent, Jacket design by Jo Thomson/TW

© Danguolė Žalytė-Steiblienė, vertimas į lietuvių kalbą, 2022

© „Tyto alba“, 2022

ISBN 978-609-466-663-6

PRADŽIA

PADŽIO GLADNIO AKYSE išblėso šviesa, pradingus dukrai; širdyje visai neliko džiaugsmo. Jo dienos visada būdavo kupinos ramybės. Kol dar Molė nebuvo išėjusi, jis rytais dviračiu apvažiuodavo parapiją ir išdalydavo paštą, o po pietų ganydavo ir šerdavo gyvulius ūkyje, kurio prižiūrėtoju dirbo: apeidavo tvoras tikrindamas, ar neatsirado skylių, apžiūrėdavo vartus, jo žmona Kitė šeimininkaudavo nedideliame tvarkingame namuke ir tvarkydavo kelių vietas verslininkų apskaitą, o duktė, vienintelis jų vaikas, eidavo į mokyklą, ruošdavo pamokas, ir kiekvieną vakarą prieš miegą jie suklaupdavo kalbėti rožinio, visi trys. Jie turėjo radiją, indaują, pilną kiemą vištų, iš visų pusių juos supo žalias derlingas pasaulis: už nugaros stūksojo Aros kalnai, o už Ton Tinos viršūnės plytėjo negili dauba iki pat Silvermaino kalnų, kurie driekėsi, kiek akys užmato, giedrą dieną atrodydavo – iki pat pasaulio krašto. Ir greitkelį, ir kaimą į pietus nuo jų namo keliuko gale, ir minkštą vešlų Šanono pelkyną už kaimo, ir upę, tekančią per pelkyną į ežerą, visada spindintį tolumoje, kad ir kokia šviesa kristų.

Bet, Molei išėjus, pasaulis tapo šaltas, o srūvančią šviesą išmargino tamsūs šešėliai. Ji nepaliko raštelio, tik pasiklojo lovą, susidėjo į seną odinį motinos lagaminėlį kelis daiktelius, išėjo pro duris ir, nesukeldama nė menkiausio garso,

nužingsniavo keliuku į kaimą ir ankstyvuoju autobusu nuvažiavo į Niną, o iš ten sėdo į Dublino traukinį. Prieš savaitę buvo pasiėmusi kuklias santaupas iš taupomojo banko pašte. Tai viskas, ką jiems pavyko išsiaiškinti. Pasak Frankio Velšo, autobuso vairuotojo, šios trumpos kelionės per kalnagūbrį metu ji atrodė visiškai laiminga. Tiesa, tyki kaip visada. Įlipusi pasisveikino, jis atsiliepė, kad, jo nuomone, diena bus graži, ji pritarė, ir tai viskas. Kaime į autobusą ėlipo tik ji, pasakojo Frankis, jis nustebė, kad teko sustoti. Vos nepravažiavo pro šalį, ji tokia smulkutė. Tą rytą kiti keleiviai buvo fabriko darbininkai iš Portrou. Ji atsisėdo priekyje, jam už nugaros, atokiau nuo darbininkų, bet veidrodyje jis jos nematė, o sukinitis vairuotojo sėdynėje nemėgo, sakė, ir nenorėjo kišti nosies ne į savo reikalus. Jam kilo įtarimų dėl lagaminėlio ir ankstyvo kelionės meto, bet tokie įtarimai autobuso vairuotojui nuo liežuvio nenusprūsta, jo dienos kupinos neužduotų klausimų.

Žinia greitai pasklido po kaimą. Niekas nenutuokė, ką daryti ar sakyti. Vis dėlto kelias pirmąsias dienas Kitė ir Padis nestokojo lankytojų. Žmonės po du tris užkopdavo keliuku nuo greitkelio ir ateidavo per laukus iš Džeimstauno ir Bankrio užjausti, paspėlioti ir nuraminti. Iš tolimų kalvų ir ežero pakrančių gerumas plūdo prie jų durų; žmonės pasižadėdavo kalbėti novenas, palikdavo ant stalo, atrėmę į butelius ar indus taip, kad šeimnininkai pamatytų, vokus su ranka rašytomis maldomis Kristui ir įvairiems šventiesiems su tiksliais nurodymais, kada ir kiek laiko jas reikia kalbėti. AMŽIAIS NĖRA GIRDĖTA, KAD NEBŪTŲ IŠKLAUSYTA, buvo užrašyta didžiosiomis raidėmis ant vieno voko, ir Kitė sulanksčiusi

įsidėjo jį į prijuostės kišenę, vis patapšnodavo per ją, kad įsitikintų, jog tebėra.

Pastaruoju metu dedasi keisti dalykai, nuolat kartodavo žmonės; pasaulis sparčiai keičiasi. Viskas išgvero. Naujoviškos kalbos, sujauktos galvos, sudrumstos širdys, savotiška apranga ir siaubinga muzika. Visur kariaujama. Vietname, Artimuosiuose Rytuose ir čia pat, po nosimi, Dievo užmirštoje Šiaurėje. Jaunimui peršamos siaubingos pažiūros, o pasaulis baugina. Žmonės gyvena susidėję ir susilaukia vaikų nė nesusituokę, susituokusieji réksmingai reikalauja skyrybų ir kontraceptikų, velniai žino, kas tai per daiktas, plinta visokios kvailystės, kokios tik šauna į galvą, ir ypač tokios, kokios paprastam žmogui niekada neateitų į galvą. Bet Molė nekvaile. Ji grįš, kaip Dievą myli. Pasirodys bet kurią dieną. Padis ir Kite laikėsi santūriai, kol kiti plepėjo arba slogiai tylėjo, buvo kurti šnabždesiams, kurių jie neturėjo išgirsti, ir buvo dėkingi kaimynams už pagalbą.

Kite turėjo pusseserę, nutekėjusią į Dubliną, taigi parašė jai ir paklausė, ar Molė nebuvo kartais pas ją užsukusi. Gavo atsakymą su daugybe klausimų ir užuojautos, bet apie Molę ar kur ji šiuo metu – nė žodžio. Molės niekas nematė. O jei ir matė, neatkreipė dėmesio į nedailią kasdieniškai apsirengusią kaimietę su rudu lagaminėliu. Ką daryti? Matyt, nieko. Buvo duoti įžadai melstis, aukotos mišios, tėvas Koinas droviai užsiminė apie Molės dingimą trumpame pamoksle apie šventuosius Antaną ir Judą, pamestų daiktų ir beviltiškų reikalų globėjus, ir kukli drama greitai nugrimzdo į kaimo kuklių dramų marias, kaip dar vienas kartais su atsidūsėjimu prisimenamas įvykis. Molė Gladni – ir kur ji galėjo dingti. Vienas Dievas žino.

Padis rytais tebedirbo paštininku, nes nieko daugiau neliuko, tik darbas. Po pietų ir vakarais jis ganydavo, šerdavo, skaičiuodavo Džekmanų galvijus ir avis, apžiūrėdavo ūkio tvoras, dirbdavo kitus darbus kaip paprastai ir kiekvieną penktadienį ateidavo pas darbdavius į namus atlyginimo, o Elena Džekman, kaip paprastai, bet dabar širdingiau, sakydavo: Telaimina tave Dievas, Padi. Žmonės šnekučiuodavosi su juo kaip visada, nors kelias pirmas savaites po Molės dingimo jų žodžiai skambėjo keistai, nesmagiai, neryžtingai. Apie ką jie galėjo kalbėtis, išskyrus beprasmybes, jei atsakymas ir taip buvo žinomas. Klausti: gal kas paaiškėjo? Gal Molė davė žinią? Per didelė užuojauta irgi negerai, nes tuomet Padžiui gali toptelėti, kad jie galvoja apie savaimę suprantamus dalykus: kad Molė Gladni arba nėščia, arba nebegyva, ir sunku pasakyti, kas blogiau.

Kitei Gladni atrodė, kad Jėzus ją išdavė, bet pyktį ji nuvijo. Jai dabar Jo reikėjo labiau negu bet kada, o Jo Švenčiausiosios Motinos reikėjo gal net labiau negu Jo, todėl Kitė iš paskutiniųjų stengėsi nesugadinti su jais santykių. Kiekvieną vakarą ji takiuku nusileisdavo prie greitkelio per kaimą, pasukdavo prie ilgosios kalvos, kurios viršūnėje išdidi vėjų pagairėje stovėjo Marijos Magdaliėtės bažnyčia, klaupdavosi ant šaltos žemės po kiekviena Kryžiaus kelio stotimi ir prašydavo, žadėdavo, maldaudavo tylomis, tik lūpos krutėdavo, bet nepasigirdavo nė garso, o ašaros smaugdavo iki nakties, tada gulėdavo lovoje be miego iki pat aušros, kol pagaliau sudėdavo bluostą ir sapnuodavo, kad vėl jauna ir glaudžia prie krūtinės vaiką, o vaikas žiūri į ją meilės kupinomis akimis.

Ji plūdo save, kad nepažįsta platesnio pasaulio. Kas žino, gal taip nuolat nutinka. Be abejo, ji buvo girdėjusi apie žmones, kurie išeidavo į platųjį pasaulį ir niekas nieko apie juos

nebegirdėdavo, bet paprastai, pasiknaisiojęs giliau, išgirdavai apie vaidus dėl žemės, pinigų, namo, palikimo ar kad be pėdsako dingęs žmogus turėjo kokią kliaudą ar sirgo nervais. Kitė nemanė, kad Molė turi kokią kliaudą, ir neturėjo pagrindo įtarti, kad jos nervai pakrikę: duktė buvo čiauškutė, nuoširdžiai meldavosi, dainuodavo, kai būdavo linksma, ir juokdavosi iš visų kvailysčių ir garsių draugingų šnekų žmonių, kurie užsukdavo pas juos į namus, iš laukų leisdamiesi taku į kelią. Ji visada buvo miela, mandagi, rimta, dora, kukli ir gera, labai gera mergaitė.

Kitė svarstė, gal Molei kas nors nutiko gimstant, gal jau tada buvo pasėta bėdos sėkla, kuri išdygo tik dabar. Jau tada jai kilo įtarimų, bet atsakymai į visus jos klausimus buvo atžarūs, beveik pikti. Nė vienas grafystės Šv. Brigitos ligoninės gimdymo skyriaus darbuotojas nesileis kamantinėjamas juodadarbio žmonos. Ji ilgai kankinosi namie, kol iš Kru slėnio dviračiu atmynę akušerė ir beveik iškart paklausė Padžio, ar jis turi automobilį, žinoma, tuo metu neturėjo, bet Padis pasakė, kad lengvai gali pasiskolinti, o ji atšovė, kad tegul eina skolintis, nėra ko čia stypsoti, nuleidus rankas. Jis skersai lauko nudrožė pas Džekmanus pasiskolinti mašinos, ir visi trys nuvažiavo į grafystės ligoninę, kur laukė daktaras ir slaugytoja, Kitę vėrė nežmoniški skausmai, ji įsižiūrėjo į liūdnas, supratingas Nukryžiuotojo akis, bet tą valandėlę net jose nerado paguodos. O Molė pirmą sykį įkvėpė ne iš karto, bet kai pagaliau įkvėpė, riksmas buvo tykus ir silpnas, beveik atsiprašomas, tarsi ji žinotų, kiek rūpesčių pridarė, ir dabar bijotų kelti daugiau sumaišties. Štai, ponია Gladni, pasakė akušerė, dėdama dar rausvą būtybę Kitei prie apnuogintos krūties. Jos šviesybė pagaliau teikėsi pasirodyti. Nelabai skubėjo, a? Argi nepašokdino mūsų kaip reikiant?

Molę iš jos atėmė, ir Kitė paskendo tamsoje, į plyšusią tarpvietę pateko užkrato, ji juto, kaip kyla iš tamsos, tolyn nuo grafystės ligoninės ir sustoja prie sodo vartelių, uždėjusi ranką ant medinio saulės įkaitinto viršutinio skersinio, nori jį stumtelėti, atkelti vartelius ir minkšta žole apžėlusiu taku nužingsniuoti alėja, bet medžiuose kužda vėjelis, dūsaudamas tyliai kalba, Grįžk, grįžk, turi pasirūpinti kūdikiu, ir ji pabudo, šlapia nuo prakaito, nuo pridegintos žaizdos akyse tavaravo, bet ji įžiūrėjo Padį kambariuko gale, maigantį kepurę, išblyškusį, ir motiną, net pabalusiais krumpliais gniaužiančią rožinį delne, kartojančią, Dieve, padėk mums, štai ji grįžo pas mus, ačiū Dievui.

Bet ji nežinojo, ar tai susiję su šia nauja bėda. Vargu ar tikėtina, kad dar beveik paauglė, kuri nuo lopšio, galima sakyti, niekur nosies neiškišdavo, staiga taip įsidrąsino, nei iš šio, nei iš to kaip stovi, be jokios priežasties, rimtos ar nerimtos, ėmė ir pabėgo. Kaimynai ir giminės, kurie užsukdavo pas juos, niekuo negalėjo padėti: jų pasakojimai apie pradingėlius prasidėdavo blogai, o baigdavosi dar blogiau – negyvėliais, ištrauktais iš pelkių, rastais pažliugusiose upių pakrantėse, įsipainiojusiais tarp vikšrių ar nugrimzdusiais grioviuose ar vandens telkiniuose. Kodėl žmonėms atrodė, kad dera kalbėti apie tokias baisybes jos akivaizdoje, ji nesuprato. Gal stengėsi paruošti ją tai dienai, kai keliuku atvažiuos policininkas ir kunigas su baisia žinia. Jai greit šešiasdešimt, o Padis jau persirito į septintą dešimtį, ir Molė buvo jų vidutinio amžiaus stebuklas, Dievo palaima, o dabar pradingo, ir jūdviejų pečius prislėgė siaubingas nepažįstamo pasaulio svoris.

Kartą juodu traukiniu nuvažiavo į Dubliną. Praėjus kelioms savaitėms po to, kai Molė dingo, Padis norėjo važiuoti ankstyvuoju autobusu iš kaimo į Niną, kaip važiavo Molė, ir tiksliai pakartoti jos maršrutą, bet Kitė pasakė, kad tai kvaila: vakare grįžę juodu įstrigtų stotyje. Tektų skambinti pažįstamiems, ieškoti, kas juos parvežtų, o kitų šitaip apsunkinti negalima. Ir kas gero ankstų rytą sėdėti autobuse su žiopsančiais į juos fabriko darbininkais? Gražiai juodu atrodytų, kur jau ne. Darbininkai pašnibždomis iš jų šaipytūsi, baksnodami vieni kitiems pašones alkūnėmis. Tad Padis atsiduso ir nuėjo į pašiūrę pažiūrėti, ar pavyks užvesti automobilį rytinei kelionei, bet, žinoma, šis tik sučiaudėjo ir nutilo, nors galva duok į sieną.

Jis nuėjo į krautuvę, prisipylė kanistrą benzino ir įdėjo į automobilį, bet negalėjo rasti piltuvėlio, todėl išlaistė pusę benzino ant galinio bamperio po degalų bako kamščiu, o dar daugiau sau ant kelnų, nes pašiūrėje, kur nuo sausio vidurio stovėjo automobilis, buvo tamsu ir nepatogu. Žinoma, jis vis tiek neužsivedė, Padis pamanė, kad gal vidaus degimo variklio kontaktai sudrėko, nusuko juos, išdžiovino prie ugnies, sureguliuavo kampą ir vėl prisuko, tačiau užgaidusis ostinas vis tiek neužsivedė, taigi Padis smarkiai trinktelėjo plaktuku per kuro siurblių ir pagaliau užvedė mašiną. Jis atvilko naująjį Džekmanų kompresorių prie pašiūrės durų, pripūtė padangas, pripylė alyvos, sutepė guolius, stropiai nušluostė langus ir nuvalė sėdynes. Rado voratinklį, besidriekiantį nuo užpakalinio vaizdo veidrodėlio iki pat pavarų perjungimo svirties ir iki bagažinės dangčio, pro pašiūrės sienų plyšius prisiskverbę saulės spinduliai nušvietė plonas gijas, šios sužvilgo it šilkas vakaro šviesos pluošte, o voratinklis buvo toks didelis, toks įmantrus, taip tobulai suregztas iš centro, kad Padis net

krūptelėjo iš džiaugsmo ir nuostabos, o širdį net susopo, kad teks sunaikinti tokį puikų voro darbą vienu rankos mostu.

Diena Dubline buvo ilga ir gąsdinanti. Jie gerai neapgalvojo, kaip elgsis. Kokia nauda vaikščioti nepažįstamomis gatvėmis, stengiantis įsidėmėti kelią, kad nepaklystum? Eiti palei upę iš traukinių stoties ir pro Keturių Teismų pastatą buvo malonu: diena giedra, vėjelis nuo jūros švelnus, sūrokas, o didžiuliai kirai lenktais snapais, besipešantys dėl išėdų, sukantys ratus, smingantys žemyn, kliegiantys virš upės ir stogų, – įspūdingas reginys. Bet prieję O'Konelio tiltą ir pamatę marias žmonių, iš pakrantės įsiliejančių į plačią automobilių magistralę, ir patį Išvaduotoją virš minios, išpuikusį ir niūrų, slepiantį žudikę ranką po akmeniniu apsiaustu, jie suprato, kad sumanymas beprasmiškas. Net jei Molė būtų tarp šių žmonių, net jei ji būtų kažkur čia tarp autobusų, skubančios minios, balandžių, kirų, dūmų ir upės smarvės tirštumoje, jie niekada jos nerastų; jie niekada neapeitų šio viso svetimo miesto.

Jie turėjo adresą namų, kuriuose, kaip rašė Kitės pusseserė, kartais prisiglaudžia kaimo merginos, patekusios į bėdą. Kitė nusiminė, perskaičiusi „į bėdą“, nes pažinojo dukterį ir žinojo, kad apie tai negali būti nė kalbos, bet gal, svarstė, pusseserė pavartojo šiuos žodžius platesne prasme, be to, koks skirtumas, negi dabar svarbu, kas ką mano? Kaip greičiausiai patekti į Granbi Rou gatvę, jie paklausė durininko su cilindru ir pilku fraku prie viešbučio „Gresham“ paradinių durų, o šis ištaisė tikrą spektaklį aiškindamas jiems griausmingu balsu ryškia Dublino tarme, brėždamas baltomis pirštinėmis lankus ir kampus ore taip, jog sunku buvo suprasti jo nurodymus, nes buvo pernelyg malonu jo klausytis. Susiėmę už rankų,

juodu praėjo pro kino teatrą „Ambassador“, Atminimo sodą, pasuko į kairę, paskui į dešinę, į Granbi Rou su virtine siaurų pilkų sublokuotų namų užtemdytais langais ir užtrauktomis užuolaidomis, ir surado namą, minimą Kitės pusseserės laiške, iš pažiūros tokį pat kaip visi kiti. Padis atitraukė belstuko žiedą ir paleido, šis smarkiai atsitrenkė į plokštę ir taip garsiai sugaudė, kad Padis išsigandęs žengtelėjo atgal. Prie durų priėjo moteris, malonaus veido, maždaug Kitės amžiaus, jos net eiseną buvo kaip Kitės, ir šneka kaimiška, nors tarmė ne jų krašto, bet užuot paėmusi nuotrauką iš Kitės, ji pakišo ranką po Kitės ranka ir laikė, kol žiūrėjo, paskui lėtai papurtė galvą ir pasakė, ne, šitos mergaitės ji nemačiusi, bet, jei jie paliktų telefono numerį ar adresą, ji pasistengtų būti akyla ir iškart praneštų jiems, jei kada pamatytų Molę Gladni iš Tipererio, ir palinkėjo jiems visokeriopos Dievo palaimos.

Pagal antrą jų nevykusio plano dalį jie turėjo eiti kur nors į miesto centrą ir klausinėti praeivių. Nė vienas neįsivaizdavo, nuo ko pradėti, kaip išdrįsti prieiti prie nepažįstamo žmogaus ir paklausti, ar jis nebuvo sutikęs merginos vardu Molė Gladni, jai dvidešimt, plaukai kaštoniniai, akys mėlynos, štai jos nuotrauka, daryta prieš metus, dabar jos plaukai truputį ilgesni. Bet jie ryžosi ir, grįžę iš Granbi Rou, atsistojo po didžiulėmis centrinio pašto kolonomis ir ėmė prašyti žmonių pažvelgti į nuotrauką, praėjusią vasarą „Box Brownie“ fotoaparatu Padis priešais ką tik pabaltintą kotedžo sieną nufotografavo ją atmestais plaukais, balta suknele, užlietą saulės šviesos. Iš pradžių jie drovėjosi ir negalėjo prisiversti užkalbinti praeivių: atrodė, kad visi skuba ir tiksliai žino, kur eina ir ką daro, visi buvo dailiai apsirengę, nešini lagaminėliais, rankinukais ir skėčiais, nors neatrodė, kad lis.

Bet po kurio laiko jie įsidrąsino ir įstengė išlįsti iš po didžiulio keliaaukščio centrinio pašto pastogės paklausti žmonių, stabtelėdavusių su jais pasikalbėti, ar šie nematę merginos nuotraukoje, ir kai kurie kelias akimirkas susimąstydavo, prisimerkdavo, kilstelėdavo nuotrauką arčiau akių, o Kitės ir Padžio širdys viltingai suvirpėdavo, bet nuotrauka visada būdavo gražinama papurčius galvą arba atsiprašius, užjaučiamai ką nors pasakius ar pažvelgus, ir žmogus vėl lėkdavo savo reikalais. Aukštas džinsuotas vyriškis odiniu švarku, apskritais akiniais it dviem violetiniais veidrodėliais ir keistu aukštu balsu, nuoširdžiai susidomėjęs jų pasakojimu, visko išsiklausinėjo apie Molę, Padžiui nepatiko, kaip vyriškis šypsosi, žiūrėdamas į Molės nuotrauką, o kartais nusijuokia, klausydamasis jų pasakojimo, tada vyriškis pasiūlė jiems sėsti į 53 autobusą, kuris važiuoja į uostą, ir paklausinėti ten sargų, kasininkų, ką gali žinoti, juodu padėkojo ir pasakė, kad taip ir padarys, kad labai dėkingi jam už sugaištą laiką ir gerą patarimą. Bet iš tikrųjų nesiryžo, pritrūko drąsos, palei žalią upę nupėdino atgal į stotį, atsisėdo ant suolo po milžinišku laikrodžiu, kabančiu ant grandinių nuo skliautuotų lubų, ir ėmė laukti traukinio namo.

Po kelionės į Dubliną Padis ištižo ir pirmą kartą gyvenime atgulė. Ar veikia atsiskakė keltis. Kad ir ką Kitė darė ar sakė, jis nelipo iš lovos. Labai keista – keisčiau net už Molės dingimą, nes dingimas yra nematomas, neapčiuopiamas, todėl švarus ir netrūnus, beveik šventas, – matyti vyrą, ypač tokį didelį kaip Padis, drybsant lovoje, apšviestą pro langą ant jo srūvančios vėlyvo ryto šviesos; kaime laukia neišnešiotas paštas, galvijai ir avys spėlioja, kur ganytojas, namie ir kieme apščiai darbo, o Džekmanų klėtis nesutvarkyta. Kitė tvirtai

susirišo šaliką po smakru ir nuėjo į paštą pranešti, kad Padis negaluoja, bet kitą dieną tikrai ateis į darbą, o Braidas Maras pasakė, nieko baisaus, visiškai nieko, paštas puikiausiai susitvarkė tą dieną, kai jie buvo išvykę į Dubliną, puikiausiai susitvarkys ir dar vieną dieną, tikriausiai pasigavo kokią ligą, juk ten jų pilna, ar ne? Šitiek nepažįstamų žmonių rankų ir burnų. Šitokios minios. Ir tarp jų Molės nė ženkle, taip? Taip, atsakė Kitė ir išeidama taip trenkė durimis, net stiklas subarškėjo, o varpelis grėsmingai šoktelėjo.

Ji parkulniavo taku namo, kur gulėjo Padis, įėjo pro pusdures, uždarė jas, užsklendė viršuje ir apačioje, atidžiai apsižvalgė pro galinį langą, kad įsitikintų, jog nuo kalvos nesileidžia kaimynai, dirstelėjo ir pro priekinį langą, kad būtų tikra, jog kaimynai nekopia ir į kalvos viršūnę, nuėjo į miegamąjį ir pirmą kartą per vedybinį gyvenimą iš pykčio pakėlė balsą ir plyšojo visa gerkle. KELKIS IŠ LOVOS, KELKIS IŠ LOVOS, DĖL DIEVO MEILĖS, AŠ TO NEPAKĖSIU, AŠ TO NEPAKĖSIU, AŠ NEPAKĖSIU, KAD MANE BADYTŲ PIRŠTAIS, TUČTUOJAU LIAUKIS KVAILIOTI. Ir Padis Gladnis persigandęs atsisuko nuo sienos, pasikėlė ant alkūnės, išplėtęs akis ir išsižiojęs, paskui nuleido ant šaltų grindų iš pradžių vieną koją, paskui kitą, atsistojo, išsitiesė ir pažvelgė į paraudusią, susikūprinusią žmoną, sukandusią dantis, atkišusią smakrą, tarsį vyrą, pasiruošusį muštis, ir nedrįso nei pasiražyti, nei pasikasyti, kol ji, lėtai apsisukusi ant kulno, išėjo iš kambario. Padis buvo priblokštas ir dėkingas žmonai už pyktį, už keistą, nepažįstamą išreiktą žodžių skambesį, ir džiaugėsi, kad dabar juodu suvokia jo sielvarto raiškos ir jos pakantumo kvailybei ribas, todėl pasiryžo, kad čia bus paskutinis kartas, kai jai teko per jį taip laidyti gerklę.

*...joks klausimas nebuvo pakankamas,
ir joks atsakymas negalėjo pakeisti šios akimirkos tiesos:
ši mergina sėdi prie jų stalo (...) ir gali papasakoti savo istoriją,
o gali ir nutylėti: jiems bus visaip gerai.*

© Anthony Woods

DONAL RYAN (Donalas Rajanas, g. 1977 m.) – airių rašytojas, kilęs iš Ninos miestelio Tipererio grafystėje. Pasaulinio pripažinimo sulaukė visos iki šiol parašytos autoriaus knygos: trys romanai ir vienas novelių rinkinys. D. Ryanas yra „The Guardian“ pirmosios knygos apdovanojimo, Airijos metų knygos ir daugybės Europos literatūros premijų laureatas. „Keistos gėlės“ – pirmoji jo knyga lietuvių kalba.

1973-iejį, Airija. Dvidešimtmetė Molė Gladni ryte įsėda į autobusą, važiuojantį Ninos miestelio kryptimi. Palikusi gimtuosius namus, nuošalų Tipererio grafystės kaimą, Molė tą dieną dingsta. Sukrėsti ir kankinami nerimo Molės tėvai Padis ir Kītė bijo susitaikyti su mintimi, kad mylimos dukters gali niekada nebeišvysti. Jie slopina sielvartą kasdieniais namų rūpesčiais ir nepalaukia laukti, tikėdamiesi, kad ji sugrįš. Ir jų viltys nėra bergždžios – praėjus penkeriems metams Molė grįžta. Tačiau ne viena. Praeitį pasiveja merginą, ir Gladnių šeimos gyvenimas pasikeičia visam laikui.

„Keistos gėlės“ – istorija, užčiuopianti tai, kas glūdi susvetimėjimo ir praradimo šerdyje. Gladnių šeimos likimas iliustruoja visas skriaudas atperkančią meilės galią ir parodo, kad net ir dažnai nesėkme pasibai-giantys bandymai suprasti vienas kitą gali duoti vaisių.

*Pamažu, nepaprastai vaizdžiai atskleidžiama,
kaip net ir sugniuždyti žmonės pajėgia priimti
save tokius, kokie yra.*

„Independent“, Geriausias 2020 m. knygos

ISBN 978-609-466-663-6

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt